

Ad Virum Clarissimum atque Doctissimum M. Herman. Samuel.
Reimarum, Lycei Wismariensis Rectorem dignissimum, obitum
Parentis optimi ... Nicolai Reimari, Johannei Hamburgensis Collegae
IVti meritissimi, acerbe lugentem, de Hebraeorum ac Aegyptiorum
Entaphiasm# quaedam disserit Jo. Georg. Glauche

Hamburgi

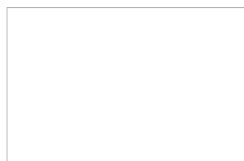
Glauche, Johann Georg

P 8° 12597 (60)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00000615

urn:nbn:de:urmel-150ffe69-f925-4aec-b766-c2d057f34e16-00001069-12

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

urn:nbn:de:urmel-150ffe69-f925-4aec-b766-c2d057f34e16-00001069-12

405,

Ad

VIRUM

Clarissimum atque Doctissimum

**M. HERMAN. SAMUEL.
REIMARUM,**

Lycei Wismariensis Rectorem

dignissimum,

obitum

Parentis optimi,

VIRI

quondam pariter Clarissimi Doctissimique

NICOLAI REIMARI,

Johannei Hamburgensis Collegæ IVti

meritissimi,

acerbe lugentem,

de

Hebræorum ac Ægyptiorum

ΕΝΤΑΦΙΑΣΜΩ

quædam differit

Jo. Georg. Glauche.

HAMBURGI,

Literis SPIRINGIANIS, clō lccxxlv.

urn:nbn:de:urmel-150ffe69-f925-4aec-b766-c2d057f34e16-00001069-22

707

VIRUM
M. HERMAN SAMUEL
REIMARUM
Lycei Wismariensis Rectorum
disquisitionem
Tavultii optima
VIRI
NIGOLAI REIMARI
Forschungs-
Hamburgische
Georg. Glauche,
HAMBURG
LIES STIRINGIANIS, et Jocky

urn:nbn:de:urmel-150ffe69-f925-4aec-b766-c2d057f34e16-00001069-32

Praestas jam, Vir Clarissime, lugubre quidem & lacrimosum os sibus suavissimi Tibi, dum viveret, Parentis charitatis officium: at pium tamen & filio tanti nominis tantæque virtutis maxime dignum. Namque in eo multis jam retro seculis totos occupatos fuisse filios probe educatos, parentibus facto functis, ut, quanto possent cum honore maximo reliquias eorum terrenas terræ redderent, non ex profano tantum Græcorum discimus ritu, nec ex sola Latinorum voce parentare, quæ, teste Jo. Vosio in notis ad Justin. idem est, ac in honorem parentum aut aliorum iusta celebrare: Sed multo antiquiora certioraque Literæ Sacræ nobis suppetant exempla Patriarcharum, quos postdiluvianos vocant, Josephi in primis, Jacobi patris exanime corpus novo quodam ac majoribus suis in usitato ritu ad sepulturam præparantis, qui describitur Gen. L. 2. 3. ubi *ἐν τῷ* LXX. Hebræum *וַיִּטֵּן* per *ἐν τῷ* *ἐν τῷ* *ἐν τῷ* expresserunt, quæ vox & in N. T. bis reperitur, nimirum Matth. XXVI. 12. & Job. XIX. 40.

Est autem *ἐν τῷ* proprie corpus mortuum linteis sepulchralibus involutum sepulchro mox condendum præparare. Cujus vocis nativam significationem nec *Vulgatus*, nec *Erasmus*, nec alii plures, per sepelire eam reddentes, satis intellexisse videntur. Vid. Cl. *Fulleri* Miscell. lib. VI. c. 18. Latini vertunt pollingere vel pollincire: unde Pollinctores vel Pollictores illis servi

(2

vocantur, qui corpus defuncti, aqua calida ablutum, ungebant; quibus præfecti erant Libitinarii, a templo Libitinæ Deæ sic dicti in quo de rebus funeri curando necessariis cum iis paciscebantur. Conf. *Belli Antiquitatt. Rom.* lib. III. c. 33. it. *Vossi Etymolog. Lat.* Et quoniam hoc fieri solebat additis unguentis aromaticis, idcirco substantivum *ἐνταφιασμός* (quod in Codice Novi fœderis itidem bis occurrit, *Marc. XIV. 8. & Job. XII. 7.*) ipsam designat feralem unctionem seu pollincturam.

Ad hanc Ægyptios olim myrrham puram contusam cum casia, aloën, cedromel, salem, ceram, thus & id genus alia aromata adhibuisse, laudatus modo *Fullerus* l. c. docet, itemque *Herodotus* in *Euterpe* lib. II. c. 86. Apud Hebræos contra myrrham tantum & aloën potissimum materiam pollincturæ fuisse, ex *Job. XIX. 39.* discimus. Myrrhæ enim inter alias virtus hæc est, ut custodiat a putredine & fœtorem omnem arceat; aloë vero succum habet amarissimum, & propter odorem suum ac amaritatem exsiccat. Vid. *Plin.* lib. XII. H. N. c. 15. it. lib. XXVII. c. 3. *Isidorus* lib. XVII. Origg. c. 8. sq. & *Dioscorides Medic.* cap. de Aloë. Nisi forte de citato loco Johannis verius statuendum sit, tenuioris tantum fortunæ hominibus eum morem pollingendi fuisse familiarem; quemadmodum & apud Ægyptios tres unctionis modos, vilissimum, mediocrem & splendidissimum seu pretiosissimum alii observarunt. Quicquid vero horum fuerit, negari certe non potest, Hebræos a thure in pollingendis defunctorum corporibus semper abstinuisse, quia ejus usus erat in Sacris. Quæ causa videtur esse, (quod *ὡς ἐν παρόδῳ* monere fas sit) cur a nostris thus vocetur *Weyhrauch* / i. e. fumus sacer. Nam *Weyhe* veteribus Germanis erat sacrum. Hinc legimus in veteri versione Orationis Dominicæ: *Weyhe sey Dahme deiner* / q. e. sanctificetur nomen tuum. Sic & *Weyh-*
tan-

urn:nbn:de:urmel-150ffe69-f925-4aec-b766-c2d057f34e16-00001069-52

nachten / Weibwasser / Weibkessel / &c. Nec materia tantum *ἐνταφιασμῷ* Hebræorum ab Ægyptiorum *ἐνταφιασμῷ* diversa erat, sed & modo illi alio quam hi utebantur. Illi quippe unguenta & aromata cum corpore illæso fasciis involvebant: hi vero, exenterato ventre exemptisque sordium & humorum receptaculis ac cerebro per nares extracto, unguentis intus corpora farciebant. Vid. *Joach. Struppii* peculiarem tract. de Mumia Ægyptiaca.

Quod vero ad originem hujus instituti attinet, de ea ab eruditis varie disputatum est. Alii enim, ut *Beza* Comment. in Matth. XXVI. 12. & *Casaubonus* Exercitat. XVI. n. 12. statuunt, Hebræos ab omni ævo hujusmodi ablutionibus & unctionibus usos esse, quasi secuturæ resurrectionis corporum pignoribus: qui ritus postea a plerisque populis, præsertim Ægyptiis, sit profanatus. Verum enim vero pede horum opinio stat minus firmo. Nam quæ in modo pollingendi manifesta est differentia, nil efficit, quo minus credi possit, rem ipsam ab Ægyptiis primum esse usurpatam, atque ab his ad Judæos derivatam, qui ritum hunc eo facilius susceperunt, quo isto, veluti symbolo, fidem resurrectionis corporum futuræ testarentur. Quam ob causam etiam a Christianis primitivæ Ecclesiæ eum observatum fuisse vero simile est. Quo vide *Clementem Alexandrinum* lib. II. Pædagog. c. 8. *Tertullianum* de Resurrectione carnis & *Prudentium* hymn. X. Arridet igitur mihi eorum sententia, qui originem hujus *ἐνταφιασμῷ* ab Ægyptiis petunt, quod inter alios præclare præstitit *Andr. Rivinus* (sic vocari maluit D. *Bachmann* / Prof. Lips.) in peculiari de Pollinctura dissert. his potissimum usus rationibus: (1) quia hæc pollinctura refragatur decreto divino *Gen. III. 19. coll. Sir. LX. 11. & XLI. 13.* Non igitur credibile esse ait, quod Judæi fuerint tam negligentes servandorum præceptorum Dei, ut primi ab iisdem declinaverint mortuosque unxerint,

-1101

) 3

quo

quo a putredine conservarentur. (2) quia ante descensum Jacobi in Ægyptum nullum funus a Judæis aromatibus conditum legitur. *Gen.* L. 2. imo post Jacobum atque Josephum nullum tale exemplum exstat in Scriptura Sacra usque ad tempora Asæ, Regis Judæ, 2 Paralip. XVI. 14. Censet igitur Rivinus, Josephum in Ægypto viventem adfuevisse moribus Ægyptiorum. Cum quo facit *Dilberrus* Tom. I. Disputatt. Acad. p. 121. & 406. Conf. *Kirchmeierum* de Funeribus lib. III. c. 5. it. *Drusium*, *Tremellium* aliosque, qui de hoc argumento commentati sunt.

Ceterum malene an recte egerit Josephus, quod corpus exanime parentis contra patrium institutum Ægyptiorum more pollinctoribus ungendum aromatibus tradiderit, disquiritur. At nollem tamen Patriarchæ inculpatam pietatem culpæ hic insimulari, utpote cujus actionis finis ab Ægyptiorum fine plane erat diversus. Ideo enim is pollincturam patrii corporis fieri volebat, ne illud, quippe in terram Canaan procul ab Ægypto remotam transferendum, putresceret. Quid? quod ipse Salvator noster ritum ἐνταφιασμός, tanquam opus bonum, probavit, muliere quadam eum ipsum ungente *Matth.* XXVI. 10. Laudanda sane est hæc Josephi pietas in parentem vivis exemptum, non reprehendenda; commendanda, non objurganda; imitanda, non averfanda. In defuetudinem quidem nunc abiit ἐνταφιασμός: at non omnis. Myrrha superest, dolor animi infucati. Aloë restat, lacrima interni adfectus testis. His ungere vita functos humanitatis, his pollingere corpora charorum nobis amoris, his parentare parentibus, pietatis est. Conf. *Sir.* XXXVII. 16, 17. Luxit Christus & lacrimas profudit, Lazaro amico mortuo. Quidni & lugere nos nobis amicissimis morte extinctis, deceat? Quidni mœrorem animi de eorum jactura palam facere largissimis lacrimis æquum sit? moderatus nempe si feurit luctus & lacrima solatii nectare ex sacris
fonti-

fontibus hausto temperata. Quam in rem optime *Cyrillus Alexandrinus* lib. VII. Expofit. in Joh. XX. Erudiit nos Dominus, inquit, fuis lacrimis, quonam modo charos nobis vita functos moderatis lacrimis flere debeamus. Nam ex toto non compati nec mœrere, ferinum & durum; harum autem exuberantia muliebris est.

Vitio proinde vertere Tibi, Vir Clarissime, defiderium Parentis bene de Te, melius de Schola, optime de Republica meriti, mœstissimo animo vultuque triftissimo testibus declaranti, quis aufit? Polluere noxia lingua innocentiffimum hunc pollincturæ Tuæ actum, quis haud erubescat? Piæ sunt lacrimæ Tuæ, pii fingultus, pia fufpiria. Marpesia profecto caute durior fit oportet, qui non collacrimetur casum Tuum, reputans fecum, non modo quid Tu amiferis, fed quid juventus, quid univerfa noſtra Civitas. Quantam enim Is in formanda prole ſibi concredita fidem demonſtravit! Quanta cum ſolertia diſcipulos in pietate, doctrina & moribus adoleſcentibus dignis inſtruxit! Quanta ſermonis ſuavitate, gravitate condita, animos omnium ſibi conciliavit! Multi ſunt, qui ſtipendia Scholarum ambiunt, labores faſtidiunt. At non ſic Tuus olim, imo noſter. Labores ambiſſe, non ſtipendia, viſus eſt. Adeo nil magis Ipi quam vera juventutis inſtitutio curæ cordique fuit, ut omnino ſimilis fuerit candelæ, quæ, dum lucet aliis, ſemet ipſam ſenſim conſumit. Igitur non Tu ſolus Ei nunc parentas: parentant Tecum innumeri fere alii, qui olim ex Iudo Ejus tanquam ex equo Trojano prodierunt, docti, indocti, cives, hoſpites, viri, juvenes, cuncti cum Eliſa conclamantes: Pater mi! pater mi! curruſ Iſraël & auriga ejus! 2 Regg. II, 12. Dolent de tanto Viro, Scholæ & Civitati morte erepto, quem longiſſimo vitæ ſpatio, ſi humano arbitrio res conſtarent, digniſſimum judicarant. Mœrent dolore Conjugis, matronæ piſſimæ, Tuoque filii
lectis-

lectissimi, ac Necessariorum Venerandorum Honoratissi-
morumque. Egregium omnino amoris eorum in deside-
ratisimum Parentem Tuum *τεννίγειν*! Dulcissimum so-
latium mœstæ Parenti, Tibique mœsto filio & cæteris mœ-
stis Cognatis, talem Eum in vita se præstitisse, ut fama
Ejus post vitam nunquam sit intermoritura. Excessit Spi-
ritus Ejus e corporis combage, tanquam e carcere, ubi cum
infinitis laboribus, ærumnis ac infirmitatibus confi-
ctandum, pugnandum, luctandum Ei semper fuit: con-
cessit ad beatas illas sedes, ubi, quod *Prudentius* pie canit,

Pax plenum virtutis opus, pax summa laborum,
Pax belli exacti pretium est, pretiumque pericli.

Abiit Is a nobis mortalibus, quibus etiam si vel mille
annis commorari apud nostrates & hære in illorum am-
plexu divinitus obtingat, abeundum tamen omnibus tan-
dem aliquando est: adiit ad immortales illos animas, qui
admoti ad os ipsius Jehovæ *τὸ μακάριον*, cujus sola visio
mentis nostræ est refectio, (*Gregor. lib. XXXI. Moral.*)
osculo ejus divino omni dulcedine dulciore omnique suavi-
tate suaviore æternum fruuntur. Quorsum ergo nunc lacri-
mæ? quorsum singultus? quorsum suspiria? Ohe! satis est
myrrhæ amaræ ad corpus Parentis ungendum: satis est
acerbæ aloës ad ossa Illius condienda! Collige Te, quæso, jam
& cogita illud sapientissimi *Seneca* de Consolat. ad Polyb. c. 23.
Parcamus lacrimis, nihil proficientibus. Facilius
enim nos illi dolor adjiciet, quam illum nobis reducet.
Vale. Ipsis Calend. August. clō lcccxxiv.

